

ภาคผนวก ก

สูตรและวิธีการเตรียมอาหารเลี้ยงเชื้อ

1. minimal medium (Fooksa, *et al.*, 2003)

สารเคมี	ปริมาณ (กรัม/ลิตร)
peptone water	2.0
yeast extract	2.0
NaCl	0.1
K ₂ HPO ₄	0.04
KH ₂ PO ₄ ,	0.04
CaCl ₂ – 6H ₂ O	0.01
NaHCO ₃	2.0
MgSO ₄ – 7H ₂ O	0.01
bile salts	0.5
Tween 80	2 ml
hemin	0.05
cysteine-HCl	0.5

วิธีการเตรียม

ชั้งสารเคมีตามอัตราส่วนที่ระบุไว้ข้างต้นละลายในน้ำกลันแล้วต้มให้เดือด หลังจากนั้นพิงไว้ให้เย็นแล้วจึงเติม cystein-HCl 0.5 กรัมต่อลิตร ปรับพิเศษให้ได้ 6.9 คุณอาหารใส่ภาชนะไปพ่นด้วยก๊าซในโตรเจนและปิดด้วย septum และม่าเชื้อที่ 121 องศาเซลเซียส ความดัน 1 บาร์ยากราด เป็นเวลา 15 นาที

2. De Man Rogosa Sharpe (MRS)

สารเคมี	ปริมาณ (กรัม/ลิตร)
Dipotassium phosphate	10.00
Beef extract	2.00
Yeast extract	5.00
Dextrose	20.00
Polysorbate 80	1.00 ml/l
Ammonium citrate	2 .00
Sodium acetate	5.00
Magnesium sulphate	0.10
Manganese sulphate	0.05
Proteose peptone	10.00

วิธีการเตรียม

ชั้งอาหาร 52 กรัมต่อน้ำกลั่น 1 ลิตร คนให้ส่วนผสมเข้ากันด้วย magnetic stirrer แล้วทำให้ปราศจากเชื้อด้วยเครื่องนึ่งฆ่าเชื้อความดันไอน้ำที่ความดันไอน้ำ 15 ปอนด์ต่อตารางนิวตัน อุณหภูมิ 121 องศาเซลเซียส เป็นเวลา 15 นาที

3. Mueller Hinton Agar

สารเคมี	ปริมาณ (กรัม/ลิตร)
Beef infusion	300
Casein acid hydrolysate	7.50
Starch	1.50
Agar	17.00

วิธีการเตรียม

ชั้งอาหาร 38.0 กรัมต่อน้ำกลั่น 1 ลิตร คนให้ส่วนผสมเข้ากันด้วย magnetic stirrer แล้วทำให้ปราศจากเชื้อด้วยเครื่องนึ่งฆ่าเชื้อความดันไอน้ำที่ความดันไอน้ำ 15 ปอนด์ต่อตารางนิวตัน อุณหภูมิ 121 องศาเซลเซียส เป็นเวลา 15 นาที

4. M 58 medium

สารเคมี	ปริมาณ (กรัมต่อลิตร)
Casien peptone, tryptic digest	10.0
Yeast extract	5.0
Meat extract	5.0
Bacto soytone	5.0
Glucose	10.0
K ₂ HPO ₄	2.0
MgSO ₄ . 7 H ₂ O	0.2
MnSO ₄ . H ₂ O	0.05
Tween 80	1.0
NaCl	5.0
Salt solution	40 ml.
Resazurin (25 mg/100ml)	4 ml.
Distill water	950 ml.
<u>Salt solution</u>	
CaCl ₂ . 2 H ₂ O	0.25
MgSO ₄ . 7H ₂ O	0.50
K ₂ HPO ₄	1.0
NaHCO ₃	10.0
NaCl	2.0
Distilled water	1000.0 ml.

วิธีการเตรียม

ขั้นสารเคมีในอัตราส่วนที่กำหนด ผสมให้ละลายเข้ากัน ต้มให้เดือด แล้วตั้งให้เย็นแล้วจึงเติม L-cysteine ปรับพีเอชเป็น 6.8 โดย 8 N NaOH บรรจุในขวดที่มีฝาเป็นศูนย์ยากาศ พ่นด้วยก๊าซในโทรศัพท์แล้วนำไปปักเข็มที่ เครื่องนึ่งม่า เชื้อความดัน ไอน้ำที่ความดันไอน้ำ 15 ปอนด์ต่อลิตรานิ่ว อุณหภูมิ 121 องศาเซลเซียส เป็นเวลา 15 นาที

4. องค์ประกอบของ HCl buffer (g/l)

สารเคมี	ปริมาณ (กรัม/ลิตร)
NaCl	8.00
KCl	0.20
CaCl ₂ ·2H ₂ O	0.10
NaH ₂ PO ₄	14.35
MgCl ₂ ·6H ₂ O	0.18
Na ₂ HPO ₄ ·2H ₂ O	8.25
HCl 5 M	

4. สารเคมีและวิธีการเตรียมสารเพื่อวิเคราะห์น้ำตาลรีดิวช์ด้วยวิธี Copper-bicinchoninate (Foxand Robyt,1991)

Solution A

1. โซเดียมคาร์บอเนต 2.74 กรัม
2. โซเดียมบิคาร์บอเนต 1.2 กรัม
3. ละลายน้ำในน้ำกลั่น 45 มิลลิลิตร
4. เม็ด disodium 2,2 –bicinchoninate 97.1 มิลลิกรัม
5. ปรับปริมาตรเป็น 50 มิลลิลิตร

Solution B

1. โคปเปอร์ซูเฟต พЕНТАไฮไดร์ท 62 มิลลิกรัม
2. แอล-เซรีน 63 มิลลิกรัม
3. ละลายน้ำในน้ำกลั่น 45 มิลลิลิตร
4. ปรับปริมาตรเป็น 50 มิลลิลิตร

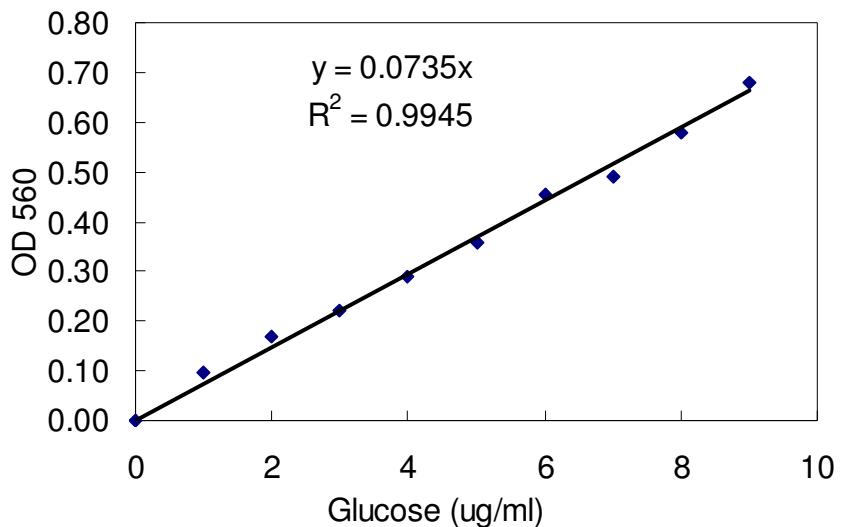
Solution C

ผสม Solution A และ Solution B ในอัตราส่วนที่เท่ากันเมื่อใช้ละลายน้ำ กลูโคสความเข้มข้น 1-10 μg/ml เป็นสารละลายน้ำตราชาน

ภาคผนวก ข

วิธีการวิเคราะห์

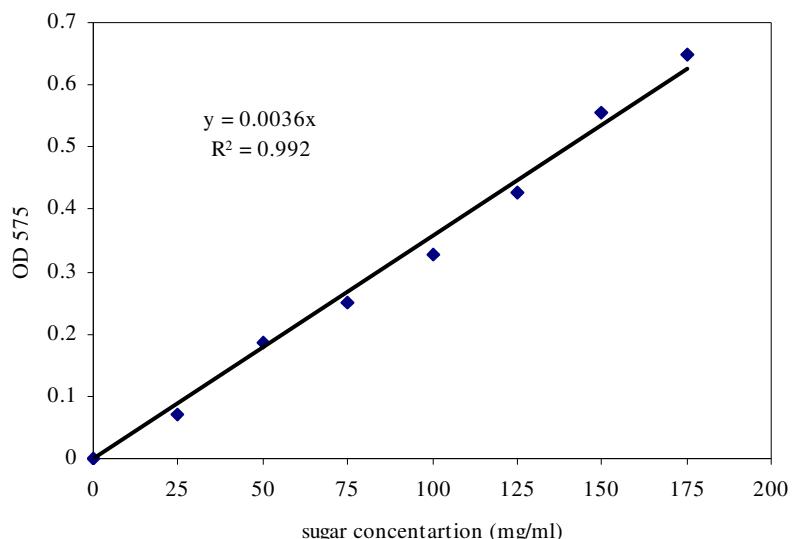
1. วิธีวิเคราะห์นำตาลรีดิวช์ด้วยวิธี Copper-bicinchoninate (Foxand Robyt,1991)
 1. ตูดสารละลาย C ใส่ในหลุมของงานหลุม หลุมละ 100 μl
 2. เติมสารละลายตัวอย่าง 100 μl
 3. ปิดงานหลุมด้วย wrap และใส่ในถุงซิบ
 4. บ่มในอ่างน้ำควบคุมอุณหภูมิ ที่ อุณหภูมิ 80 องศาเซลเซียสเป็นเวลา 35 นาที
 5. ทำให้เย็นเป็นเวลา 15 นาที
 6. วัดค่าการดูดกลืนแสงที่ 560 นาโนเมตร

ภาพที่ 23 กราฟมาตรฐานกลูโคส การหาปริมาณนำตาลรีดิวช์โดยวิธี Copper-bicinchoninate

Figure 23. Standard curve of reducing sugar analyzed by Copper-bicinchoninate method.

2. การหาปริมาณน้ำตาลทั้งหมด โดยใช้ Phenol sulfuric acid method (Fox and Robyt, 1991)
1. เติมตัวอย่างปริมาณ 25 μl ลงใน 96 - well micro titer plate
2. เติม 5 % (w/v) phenol ปริมาณ 25 μl
3. เขย่าให้เข้ากัน (ประมาณ 30 วินาที)
4. นำ Microtiter plate วางบนน้ำแข็ง และเติม H_2SO_4 เข้มข้นปริมาณ 125 μl
5. ผสมให้เข้ากัน (ประมาณ 30 วินาที)
6. ใส่ใน plastic zipper bag แล้วนำไปต้มที่ 80 องศาเซลเซียส เป็นเวลา 30 นาที ทำให้เย็นและนำໄไปวัดการดูดกลืนแสง ที่ความยาวคลื่น 575 นาโนเมตร

ภาพที่ 24 กราฟมาตรฐาน การหาปริมาณน้ำตาลทั้งหมด โดยวิธี phenol-sulfuric acid

Figure 24. Standard curve of total sugar analyzed by phenol-sulfuric acid method.

3. การเตรียมหัวเชื้อจุลินทรีย์

3.1 จุลินทรีย์ก่อโรค

เจี่ยเชื้อจากอาหารรุ่นแข็งอุปกรณ์ที่เก็บใน stock มา 1 loop ใส่ลงในอาหารเลี้ยงเชื้อเหลว MHB สำหรับแบคทีเรีย และ YM สำหรับยีสต์ จำนวน 10 มิลลิลิตร แล้วบ่มเพาะเชื้อไว้ที่อุณหภูมิ 37 องศาเซลเซียส เป็นเวลา 18 ชั่วโมง จากนั้นถ่ายเชื้อที่บ่มไว้ใส่ลงในอาหารเลี้ยงเชื้อใหม่ บ่มที่ อุณหภูมิ 37 องศาเซลเซียส เป็นเวลา 15 ชั่วโมง นำเชื้อในระยะนี้มาทดสอบการยับยั้งจุลินทรีย์ของ EPSs โดยเจือจางเชื้อเริ่มต้นด้วยอาหารเลี้ยงเชื้อเหลว เพื่อให้ได้ปริมาณเชื้อ 10^6 CFU ต่อมิลลิลิตร ส่วนเชื้อร่าเตรียมโดยการเลี้ยงในอาหาร PDA ที่อุณหภูมิ 37 องศาเซลเซียส เป็นเวลา 7 วัน แล้ว เตรียมสารแวนโดยสปอร์ โดยใช้น้ำที่ผสม tween 80 ปริมาณร้อยละ 1 ปลดล็อกเชื้อเท่าไหร่ก็ได้

เชื้อรา แล้วใช้แท่งแก้วคนปลอดเชือขุดผิวน้ำอาหาร ให้สปอร์ออกม่าจะล้างกับน้ำ กรองผ่านกรวย แก้วที่มีสำลีปลอดเชือเพื่อแยกเส้นไขอกจากสปอร์จะได้สารแขวนลอยสปอร์ แล้วนับจำนวนสปอร์ โดยใช้ hemacytometer ปรับให้ได้ปริมาณสปอร์ 10^6 เชลล์ต่อมิลลิลิตร โดยใช้อาหาร PDB เจือจาง

4. การนับเซลล์ด้วย hemacytometer

ปริมาณของช่องใหญ่ของ hemacytometer = $0.2 \text{ มิลลิเมตร} \times 0.2 \text{ มิลลิเมตร} \times 0.1 \text{ มิลลิเมตร}$

$$= 4 \times 10^{-3} \text{ ลูกบาศก์มิลลิเมตร}$$

$$\frac{\text{คิดเป็น } 4 \times 10^{-3} \text{ ลูกบาศก์มิลลิเมตร}}{10^3 \text{ ลูกบาศก์มิลลิเมตร}} \times 1 \text{ ลูกบาศก์มิลลิเมตร} = 4 \times 10^{-6} \text{ ลูกบาศก์เซนติเมตร}$$

$$= 4 \times 10^{-6} \text{ มิลลิลิตร}$$

ถ้านับได้ A เชลล์ในช่องใหญ่แสดงว่า ปริมาณ 4×10^{-6} มิลลิลิตร มี A เชลล์

$$\text{ปริมาณ } 1 \text{ มิลลิลิตร } \text{ เชลล์} = \frac{A}{4 \times 10^6} \text{ เชลล์ต่อมิลลิลิตร}$$

3.2 แบคทีเรียป้องกันโอดิก

ในกรณีของ *L. plantarum* และ *L. acidophilus* เจือเชื้อจาก stock culture มา 1 ลูปใส่ลงในอาหาร MRS เหลวปริมาณ 10 มิลลิลิตร บ่มที่อุณหภูมิ 37 องศาเซลเซียสเป็นเวลา 24 ชั่วโมง ทำการถ่ายเชื้อลงปริมาณ 1 มิลลิลิตรลงในอาหาร MRS เหลว ปริมาณ 9 มิลลิลิตรบ่มที่ 37 องศาเซลเซียส เป็นเวลา 18 ชั่วโมงจะทำให้ได้จำนวนเชือ 10^9 CFU ต่อมิลลิลิตรในกรณีของ *B. bifidum* ให้ดูดเชือจาก stock culture มา 1 มิลลิลิตร ใส่ในอาหาร M58 เหลวนำไปบ่มที่ อุณหภูมิ 37 องศาเซลเซียสเป็นเวลา 24 ชั่วโมงและทำการถ่ายเชื้อลงในอาหาร M58 อีกครั้งแล้วบ่มต่อเป็นเวลา 18 ชั่วโมงจะได้เชือปริมาณ 10^7 cell/ml

5. การหาการรอดชีวิตของ *B. bifidum* โดยใช้ LIVE/DEAD BacLightTM Bacterial Viability kits

องค์ประกอบของชุดการทดสอบ

สาร A SYTO9 dye, 1.67 mM/propidium iodine, 1.67 mM

สาร B SYTO9 dye, 1.67 mM/propidium iodine, 18.3 mM

ขั้นตอนการทดสอบ

1. ผสมส่วนผสม A และ B เข้าด้วยกันในอัตราส่วน 1:1
2. เติมส่วนผสมในข้อ 1 ปริมาณ 3 ไมโครลิตร ต่อตัวอย่างที่ต้องการทดสอบปริมาณ 1 มิลลิลิตร
3. ผสมให้เข้ากันแล้วนำไปบ่มในที่มีค่าอุณหภูมิห้องเป็นเวลา 15 นาที

4. หดส่วนผิวลงบนสไลด์ปริมาตร 10 ไมโครลิตร แล้วปิดด้วย coverslip
5. นำมาส่องด้วยกล้อง Fluorescent

การอ่านผล

จากหลักการของสีที่ใช้ในการข้อมนั้น พบว่า สี SYTO 9 มีความสามารถในการติดทึ่งเซลล์ที่มีชีวิตและเซลล์ตายและแสดงออกมาเป็นสีเขียวเมื่อส่องด้วยกล้อง Fluorescent ในขณะที่ สี Propidium iodine จะข้อมติดเฉพาะ เซลล์ตายเท่านั้นและแสดงออกมาเป็นสีแดงเมื่อส่องด้วยกล้อง Fluorescent ดังนั้นการนับจำนวนเซลล์ที่ยังมีชีวิตจึงทำได้โดยการหาผลต่างระหว่างเซลล์ที่ติดสีทึ้งสอง ก็จะจะนับเพียงเซลล์ที่เห็นเป็นสีเขียวโดยที่ไม่ติดสีแดง

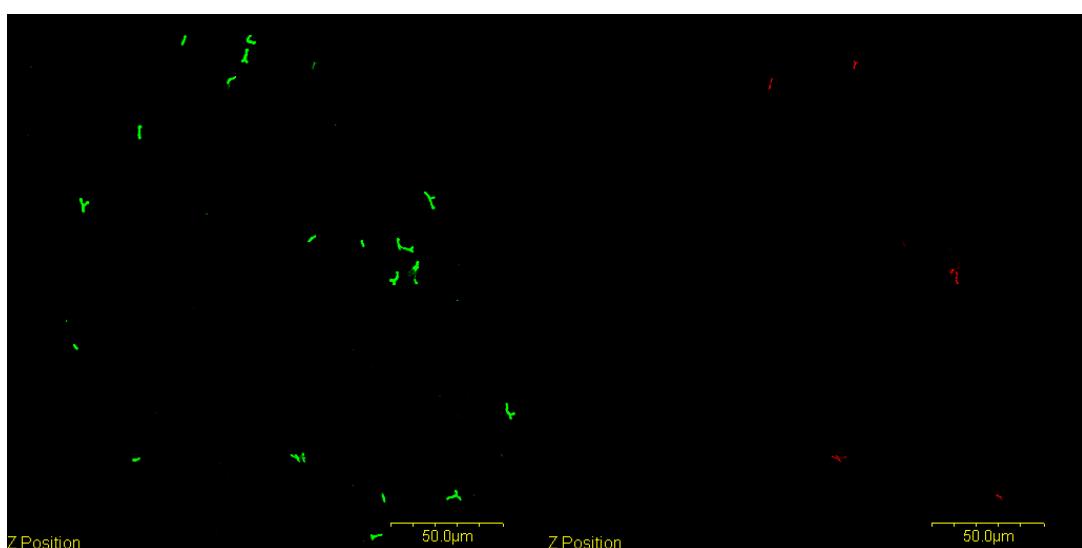
การคำนวณ

$$\text{พื้นที่ที่ใช้นับเซลล์ภายในได้ก้อน} = 5.71 \times 10^{-4} \text{ ตารางเซนติเมตร}$$

$$\text{พื้นที่ทั้งหมดที่นับเซลล์(ขนาด cover slide)} = 4.84 \text{ ตารางเซนติเมตร}$$

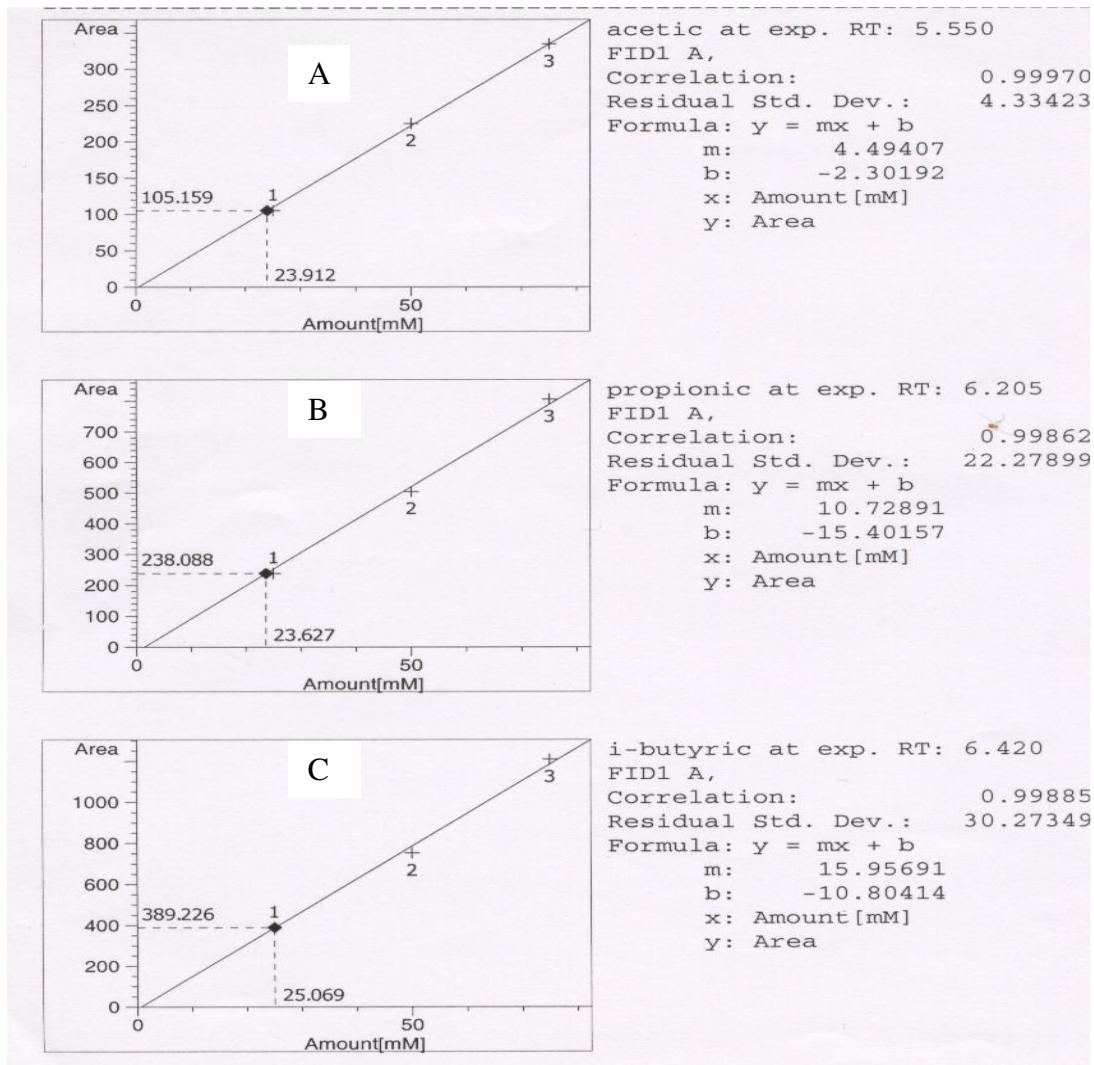
$$\text{จากพื้นที่ } 4.84 \text{ ตารางเซนติเมตร คิดเป็นปริมาตร } 10 \text{ ไมโครลิตร}$$

$$\text{จำนวนเซลล์ภายในได้ก้อน} = \frac{A \times 4.84 \times 10^4 \times 1000}{5.71} \text{ cellต่อมิลลิลิตร}$$

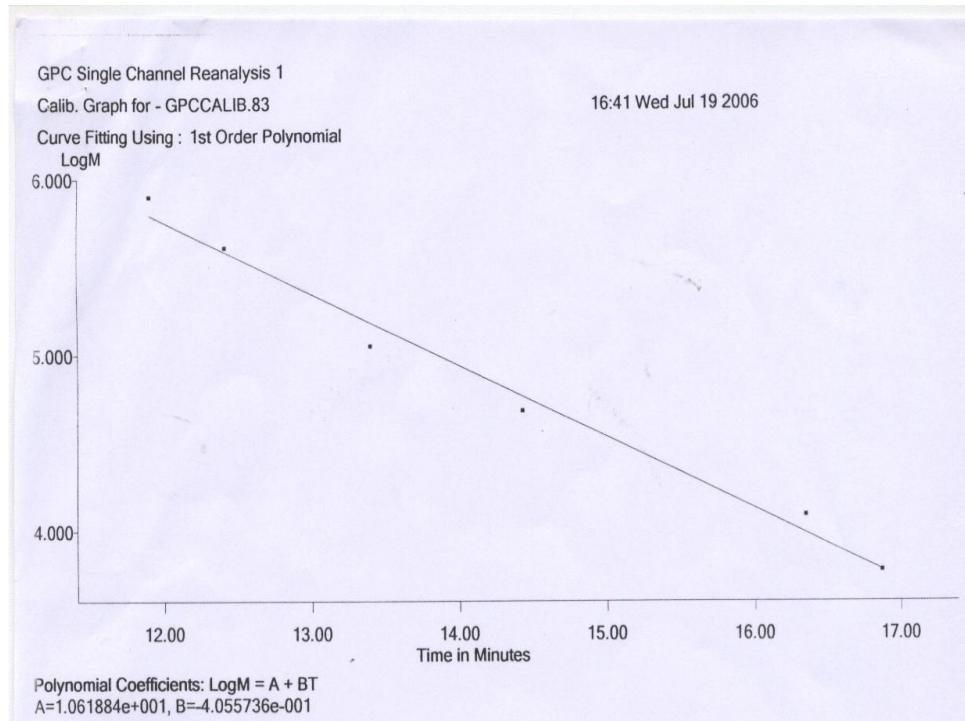
ภาพที่ 25 การหาการรอดชีวิตของ *B. bifidum* โดยใช้ชุดทดสอบ LIVE/DEAD BacLightTH โดยกล้อง Confocal scanning laser microscopy

Figure25. Confocal scanning laser microscopy of *B. bifidum* by LIVE/DEAD BacLightTH viability strain.

ภาพที่ 26 กราฟมาตรฐานของ ปริมาณ (A) กรดอะซิติก (B) โพรพิอ่อนิก และ (C) บิวทาริก
วิเคราะห์โดย GC-FID

Figure 26. Standard curve of (A) acetic acid (B) propionic acid and (C) butyric acid analyzed by GC-FID.

ภาพที่ 27 กราฟมาตรฐานนำหนักโมเลกุลของ pullulan วิเคราะห์โดย GPC

Figure 27 GPC chromatogram of pullulan (standard curve).

ภาคผนวก C

ผลการทดลอง

ตารางที่ 17 การย่อยสลายด้วยกรดของ EPSs ชนิดต่างๆที่ pH 1 เป็นเวลา 4 ชั่วโมง

Table 17 Acid hydrolysis of EPSs at pH 1 for 4 h.

Time (h)	Acid hydrolysis (%) of EPSs produced by			
	<i>W. cibaria</i> A2	<i>W. confusa</i> A9	<i>L. plantarum</i> A3	<i>P. pentosaceus</i> 5S4
0	0.000 ± 0.00	0.000 ± 0.00	0.000 ± 0.000	0.000 ± 0.000
1	0.348 ± 0.027	2.163 ± 0.206	0.184 ± 0.070	1.309 ± 0.020
2	0.137 ± 0.012	2.504 ± 0.007	0.315 ± 0.026	1.203 ± 0.025
3	0.048 ± 0.010	2.070 ± 0.493	0.467 ± 0.139	0.535 ± 0.004
4	0.251 ± 0.070	1.913 ± 0.016	0.547 ± 0.050	0.759 ± 0.179

ตารางที่ 18 การย่อยสลายด้วยกรดของ EPSs ชนิดต่างๆที่ pH 2 เป็นเวลา 4 ชั่วโมง

Table 18. Acid hydrolysis of EPSs at pH 2 for 4 h.

Time	Acidic hydrolysis (%) of EPSs produced by			
	<i>W. cibaria</i> A2	<i>W. confusa</i> A9	<i>L. plantarum</i> A3	<i>P. pentosaceus</i> 5S4
0	0.000±0.00	0.000±0.00	0.000±0.00	0.000±0.00
1	0.150±0.017	1.341±0.285	0.114±0.017	0.508±0.055
2	0.200±0.046	1.233±0.258	0.265±0.033	0.620±0.033
3	0.042±0.008	1.475±0.135	0.315±0.008	0.478±0.052
4	0.163±0.030	1.505±0.290	0.256±0.002	0.583±0.019

ตารางที่ 19 การย่อยสลายด้วยกรดของ EPSs ชนิดต่างๆที่ pH 3 เป็นเวลา 4 ชั่วโมง

Table 19 Acidic hydrolysis of EPSs at pH3 for 4 h.

Time	Acidic hydrolysis (%) of EPSs produced by			
	<i>W. cibaria</i> A2	<i>W. confusa</i> A9	<i>L. plantarum</i> A3	<i>P. pentosaceus</i> 5S4
0	0.000 ± 0.000	0.000 ± 0.000	0.000 ± 0.000	0.000 ± 0.000
1	0.110 ± 0.066	1.550 ± 0.030	0.153 ± 0.032	0.523 ± 0.003
2	0.221 ± 0.016	1.940 ± 0.080	0.436 ± 0.024	0.418 ± 0.011
3	0.038 ± 0.009	1.567 ± 0.105	0.335 ± 0.031	0.404 ± 0.010
4	0.213 ± 0.021	1.649 ± 0.121	0.226 ± 0.011	0.786 ± 0.124

ตารางที่ 20 การเจริญของ *L. plantarum* (OD₆₆₀) ในอาหาร minimal medium ที่ใช้ EPSs ชนิดต่างๆ เป็นแหล่งคาร์บอนเป็นเวลา 72 ชั่วโมง

Table 20 Growth of *L. plantarum* in minimal medium used EPSs as carbon sources for 72 h.

Time (h)/ C-Sources	<i>W. cibaria</i> A2	<i>W. confusa</i> A9	<i>L. plantarum</i> A3	<i>P. pentosaceus</i> 5S4	Glucose	No C-source
0	0.247 ± 0.004	0.201 ± 0.001	0.210 ± 0.001	0.210 ± 0.003	0.234 ± 0.007	0.228 ± 0.008
6	0.253 ± 0.003	0.200 ± 0.003	0.216 ± 0.003	0.231 ± 0.004	0.658 ± 0.004	0.302 ± 0.010
12	0.258 ± 0.001	0.202 ± 0.004	0.239 ± 0.001	0.239 ± 0.002	0.972 ± 0.046	0.313 ± 0.003
24	0.263 ± 0.002	0.210 ± 0.008	0.271 ± 0.002	0.247 ± 0.001	0.995 ± 0.007	0.315 ± 0.001
48	0.260 ± 0.002	0.213 ± 0.035	0.313 ± 0.001	0.267 ± 0.014	1.090 ± 0.004	0.316 ± 0.003
72	0.264 ± 0.001	0.214 ± 0.010	0.332 ± 0.001	0.273 ± 0.008	1.096 ± 0.003	0.319 ± 0.001

ตารางที่ 21 การเจริญของ *L. acidophilus* ในอาหาร minimal medium ที่ใช้ EPSs ชนิดต่างๆ เป็นแหล่งคาร์บอนเป็นเวลา 72 ชั่วโมง

Table 21 Growth of *L. acidophilus* in minimal medium used EPSs as carbon sources for 72 h.

Time(h)/ C-Sources	<i>W. cibaria</i> A2	<i>W. confusa</i> A9	<i>L. plantarum</i> A3	<i>P. pentosaceus</i> 5S4	Glucose	No C-source
0	0.236 ± 0.008	0.200 ± 0.004	0.200 ± 0.058	0.200 ± 0.011	0.200 ± 0.028	0.200 ± 0.016
6	0.353 ± 0.032	0.340 ± 0.005	0.250 ± 0.002	0.226 ± 0.004	0.495 ± 0.061	0.296 ± 0.010
12	0.362 ± 0.028	0.358 ± 0.006	0.353 ± 0.003	0.331 ± 0.003	0.696 ± 0.026	0.388 ± 0.001
24	0.280 ± 0.041	0.356 ± 0.050	0.342 ± 0.005	0.359 ± 0.003	0.723 ± 0.021	0.394 ± 0.006
48	0.370 ± 0.011	0.386 ± 0.008	0.320 ± 0.004	0.398 ± 0.001	0.926 ± 0.018	0.396 ± 0.001
72	0.370 ± 0.007	0.390 ± 0.002	0.314 ± 0.006	0.397 ± 0.001	1.020 ± 0.006	0.385 ± 0.014

ตารางที่ 22 การเจริญของ *B. bifidum* ในอาหาร minimal medium ที่ใช้ EPSs ชนิดต่างๆ เป็นแหล่งคาร์บอนเป็นเวลา 72 ชั่วโมง

Table 22. Growth of *B. bifidum* (log cell/ml) used EPSs as carbon sources in minimal medium for 72 h.

Time(h)	Sources of EPSs					
	<i>W. cibaria</i> A2	<i>W. confusa</i> A9	<i>L. plantarum</i> A3	<i>P. pentosaceus</i> 5S4	Glucose	
0	6.17 ± 0.07	6.14 ± 0.06	6.12 ± 0.04	6.14 ± 0.06	6.08	± 0.02
6	6.62 ± 0.05	6.98 ± 0.06	6.89 ± 0.07	6.88 ± 0.12	6.87	± 0.12
12	7.22 ± 0.02	7.16 ± 0.01	7.16 ± 0.05	7.07 ± 0.12	7.25	± 0.04
24	7.42 ± 0.06	7.30 ± 0.08	7.31 ± 0.04	7.09 ± 0.15	7.35	± 0.07
48	7.45 ± 0.10	7.38 ± 0.01	7.32 ± 0.04	7.12 ± 0.02	7.28	± 0.04
72	7.54 ± 0.06	7.34 ± 0.09	7.30 ± 0.03	7.28 ± 0.02	7.32	± 0.01

ตารางที่23 การเปลี่ยนแปลงค่า pH ของอาหารเลี้ยงเชื้อเมื่อเลี้ยง *B. bifidum* ในอาหาร minimal medium ที่เติม EPSs เป็นแหล่งคาร์บอนที่เวลา 72 ชั่วโมง

Table 23 pH value of *B. bifidum* growth in minimal medium contained EPSs as carbon sources for 72 h.

Time(h)/C-Sources	<i>W. cibaria</i> A2	<i>W. confusa</i> A9	<i>L. plantarum</i> A3	<i>P. pentosaceus</i> 5S4	Glucose
0	6.960 ± 0.057	6.600 ± 0.000	6.715 ± 0.021	6.905 ± 0.092	6.975 ± 0.007
6	6.760 ± 0.021	6.485 ± 0.021	6.680 ± 0.014	6.750 ± 0.028	6.570 ± 0.042
12	4.840 ± 0.849	5.915 ± 0.007	5.950 ± 0.014	6.620 ± 0.127	6.160 ± 0.057
24	5.310 ± 0.021	5.445 ± 0.007	5.420 ± 0.028	5.970 ± 0.325	5.185 ± 0.092
48	5.290 ± 0.028	5.210 ± 0.014	5.185 ± 0.021	5.360 ± 0.297	4.955 ± 0.021
72	5.180 ± 0.092	5.155 ± 0.007	5.125 ± 0.021	5.245 ± 0.191	4.830 ± 0.014

ตารางที่24 ร้อยละของการนำ EPSs ใช้ในการเจริญของ *B. bifidum*

Table 24. EPSs utilization by *B. bifidum* in minimal medium.

Time (h)/ C-sources	<i>W. cibaria</i> A2	<i>W. confusa</i> A9	<i>L. plantarum</i> A3	<i>P. pentosaceus</i> 5S4	Glucose
0	0.000 ± 0.000	0.000 ± 0.000	0.000 ± 0.000	0.000 ± 0.000	0.000 ± 0.000
6	18.024 ± 0.529	26.945 ± 0.164	26.577 ± 0.473	6.081 ± 2.310	14.314 ± 2.820
12	15.419 ± 1.504	30.383 ± 4.928	29.954 ± 0.926	8.643 ± 0.114	15.893 ± 0.358
24	30.798 ± 8.789	38.629 ± 0.821	31.413 ± 2.613	16.532 ± 1.799	17.150 ± 0.650
48	34.128 ± 0.032	42.079 ± 2.185	35.915 ± 4.876	25.959 ± 0.260	21.100 ± 1.889
72	33.996 ± 2.339	42.195 ± 3.564	43.577 ± 0.866	39.979 ± 0.098	33.628 ± 2.929

ตารางที่ 25 การเลี้ยงร่วมกันระหว่าง *E. coli* และ *B. bifidum* โดยใช้ EPss ที่ผลิตโดย *P. pentosaceus* 5S4 เป็นแหล่งคาร์บอน

Table 25. Co-culture of *E. coli* and *B. bifidum* used EPSs produced by *P. pentosaceus* 5S4 as carbon sources.

Time (h)	Growth of <i>E. coli</i> (Log CFU/ml)								
	<i>E. coli + B. bifidum</i>			<i>E. coli</i> alone			<i>E. coli</i> (No C-sources)		
0	4.85	±	0.01	5.35	±	0.72	4.22	±	0.14
12	6.76	±	0.02	6.81	±	0.01	5.31	±	0.01
24	8.65	±	0.08	9.25	±	0.32	6.17	±	0.04
48	7.77	±	0.01	7.83	±	0.18	5.86	±	0.03
72	7.41	±	0.02	7.41	±	0.01	5.45	±	0.03

ตารางที่ 26 การเลี้ยงร่วมกันระหว่าง *Stap. aureus* และ *B. bifidum* โดยใช้ EPss ที่ผลิตโดย *P. pentosaceus* 5S4 เป็นแหล่งคาร์บอน

Table 26. Co-culture of *Stap. aureus* and *B. bifidum* used EPSs produced by *P. pentosaceus* 5S4 as carbon sources.

Time (h)	Growth of <i>Stap. aureus</i> (Log CFU/ml)								
	<i>Stap. aureus + B. bifidum</i>			<i>Stap. aureus</i> alone			<i>Stap. aureus</i> (No C-sources)		
0	4.00	±	0.00	4.00	±	0.00	4.06	±	0.04
12	6.84	±	0.09	6.69	±	0.12	6.35	±	0.07
24	9.48	±	0.00	8.16	±	0.44	6.93	±	0.15
48	7.94	±	0.01	7.83	±	0.02	7.24	±	0.07
72	7.66	±	0.04	7.54	±	0.09	7.29	±	0.01

ตารางที่ 27 การเลี้ยงร่วมกันระหว่าง *Sal. typhi* และ *B. bifidum* โดยใช้ EPss ที่ผลิตโดย *P. pentosaceus* 5S4 เป็นแหล่งคาร์บอน

Table 27. Co-culture of *Sal. typhi* and *B. bifidum* used EPSs produced by *P. pentosaceus* 5S4 as carbon sources.

Time (h)	Growth of <i>Sal. typhi</i> (Log CFU/ml)		
	<i>Sal. typhi + B. bifidum</i>	<i>Sal. typhi</i> alone	<i>Sal. typhi</i> (No C-source)
0	4.65 ± 0.07	4.20 ± 0.28	4.34 ± 0.06
12	6.70 ± 0.05	6.67 ± 0.10	6.39 ± 0.12
24	8.58 ± 0.04	9.39 ± 0.12	6.51 ± 0.05
48	7.98 ± 0.03	7.85 ± 0.01	6.40 ± 0.02
72	7.50 ± 0.10	7.51 ± 0.05	5.90 ± 0.13

ตารางที่ 28 การเลี้ยงร่วมกันระหว่าง *E. coli* และ *B. bifidum* โดยใช้ EPss ที่ผลิตโดย *L. plantarum* A3 เป็นแหล่งคาร์บอน

Table 28. Co-culture of *E. coli* and *B. bifidum* used EPSs produced by *L. plantarum* A3 as carbon sources.

Time (h)	Growth of <i>E. coli</i> (Log CFU/ml)		
	<i>E. coli + B. bifidum</i>	<i>E. coli</i> alone	<i>E. coli</i> (No C-source)
0	4.74 ± 0.06	5.35 ± 0.72	4.72 ± 0.03
12	6.76 ± 0.03	6.81 ± 0.01	6.72 ± 0.03
24	5.74 ± 0.06	9.25 ± 0.32	6.72 ± 0.02
48	7.17 ± 0.73	7.83 ± 0.18	6.54 ± 0.05
72	5.76 ± 0.02	7.41 ± 0.01	6.17 ± 0.02

ตารางที่ 29 การเลี้ยงร่วมกันระหว่าง *Stap. aureus* และ *B. bifidum* โดยใช้ EPss ที่ผลิตโดย *L. plantarum* A3 เป็นแหล่งคาร์บอน

Table 29. Co-culture of *Stap. aureus* and *B. bifidum* used EPss produced by *L. plantarum* A3 as carbon sources.

Time (h)	Growth of <i>Stap. aureus</i> (Log CFU/ml)		
	<i>Stap. aureus + B. bifidum</i>	<i>Stap. aureus alone</i>	<i>Stap. aureus</i> (No C-source)
0	4.15 ± 0.21	4.24 ± 0.34	4.06 ± 0.04
12	6.57 ± 0.04	6.52 ± 0.04	6.35 ± 0.07
24	7.36 ± 0.05	6.50 ± 0.04	6.93 ± 0.15
48	7.46 ± 0.02	7.53 ± 0.07	7.24 ± 0.07
72	7.47 ± 0.01	7.52 ± 0.06	7.29 ± 0.01

ตารางที่ 30 การเลี้ยงร่วมกันระหว่าง *Sal. typhi* และ *B. bifidum* โดยใช้ EPss ที่ผลิตโดย *L. plantarum* A3 เป็นแหล่งคาร์บอน

Table 30. Co-culture of *Sal. typhi* and *B. bifidum* used EPss produced by *L. plantarum* A3 as carbon sources.

Time (h)	Growth of <i>Sal. typhi</i> (Log CFU/ml)		
	<i>Sal. typhi + B. bifidum</i>	<i>Sal. typhi alone</i>	<i>Sal. typhi</i> (No C-source)
0	4.18 ± 0.04	4.28 ± 0.03	4.34 ± 0.06
12	6.54 ± 0.05	6.80 ± 0.03	6.39 ± 0.12
24	6.53 ± 0.08	7.46 ± 0.02	6.51 ± 0.05
48	6.50 ± 0.04	6.51 ± 0.05	6.40 ± 0.02
72	5.77 ± 0.02	5.71 ± 0.02	5.90 ± 0.13

ตารางที่ 31 การเดี่ยงร่วมกันระหว่าง *E. coli* และ *B. bifidum* โดยใช้ EPss ที่ผลิตโดย *W. confusa* A9 เป็นแหล่งคาร์บอน

Table 31. Co-culture of *E. coli* and *B. bifidum* used EPSs produced by *W. confusa* A9 as carbon sources.

Time (h)	Growth of <i>E. coli</i> (Log CFU/ml)		
	<i>E. coli + B. bifidum</i>	<i>E. coli</i> alone	<i>E. coli</i> (No C-source)
0	4.85 ± 0.00	4.85 ± 0.00	4.22 ± 0.14
12	6.72 ± 0.03	6.72 ± 0.02	5.31 ± 0.01
24	9.57 ± 0.04	8.13 ± 0.07	6.17 ± 0.04
48	7.48 ± 0.67	7.81 ± 0.05	5.86 ± 0.03
72	7.68 ± 0.03	7.02 ± 0.15	5.45 ± 0.03

ตารางที่ 32 การเดี่ยงร่วมกันระหว่าง *Stap. aureus* และ *B. bifidum* โดยใช้ EPss ที่ผลิตโดย *W. confusa* A9 เป็นแหล่งคาร์บอน

Table 32. Co-culture of *Stap. aureus* and *B. bifidum* used EPSs produced by *W. confusa* A9 as carbon sources.

Time (h)	Growth of <i>Stap. aureus</i> (Log CFU/ml)		
	<i>Stap. aureus + B. bifidum</i>	<i>Stap. aureus</i> alone	<i>Stap. aureus</i> (No C-source)
0	4.00 ± 0.00	4.85 ± 0.00	4.06 ± 0.04
12	5.18 ± 1.43	6.72 ± 0.03	6.35 ± 0.07
24	9.02 ± 0.05	8.63 ± 0.03	6.93 ± 0.15
48	7.95 ± 0.00	7.81 ± 0.04	7.24 ± 0.07
72	7.76 ± 0.09	7.94 ± 0.02	7.29 ± 0.01

ตารางที่ 33 การเลี้ยงร่วมกันระหว่าง *Sal. typhi* และ *B. bifidum* โดยใช้ EPss ที่ผลิตโดย *W. confusa* A9 เป็นแหล่งคาร์บอน

Table 33. Co-culture of *Sal. typhi* and *B. bifidum* used EPSs produced by *W. confusa* A9 as carbon sources.

Time (h)	Growth of <i>Sal. typhi</i> (Log CFU/ml)		
	<i>Sal. typhi + B. bifidum</i>	<i>Sal. typhi</i> alone	<i>Sal. typhi</i> (No C-source)
0	4.46 ± 0.54	4.00 ± 0.00	4.34 ± 0.06
12	6.68 ± 0.03	6.75 ± 0.07	6.39 ± 0.12
24	8.90 ± 0.09	8.16 ± 0.44	6.51 ± 0.05
48	7.76 ± 0.03	7.83 ± 0.02	6.40 ± 0.02
72	7.60 ± 0.01	7.54 ± 0.09	5.90 ± 0.13

ตารางที่ 34 การเลี้ยงร่วมกันระหว่าง *E. coli* และ *B. bifidum* โดยใช้ EPss ที่ผลิตโดย *W. cibaria* A2 เป็นแหล่งคาร์บอน

Table 34. Co-culture of *E. coli* and *B. bifidum* used EPSs produced by *W. cibaria* A2 as carbon sources.

Time (h)	Growth of <i>E. coli</i> (Log CFU/ml)		
	<i>E. coli + B. bifidum</i>	<i>E. coli</i> alone	<i>E. coli</i> (No C-source)
0	4.59 ± 0.16	4.77 ± 0.10	4.22 ± 0.14
12	4.85 ± 0.01	6.54 ± 0.09	5.31 ± 0.01
24	8.80 ± 0.01	8.16 ± 0.20	6.17 ± 0.04
48	7.76 ± 0.03	7.51 ± 0.05	5.86 ± 0.03
72	7.15 ± 0.21	7.32 ± 0.12	5.45 ± 0.03

ตารางที่ 35 การเลี้ยงร่วมกันระหว่าง *Stap. aureus* และ *B. bifidum* โดยใช้ EPss ที่ผลิตโดย *W. cibaria* A2 เป็นแหล่งคาร์บอน

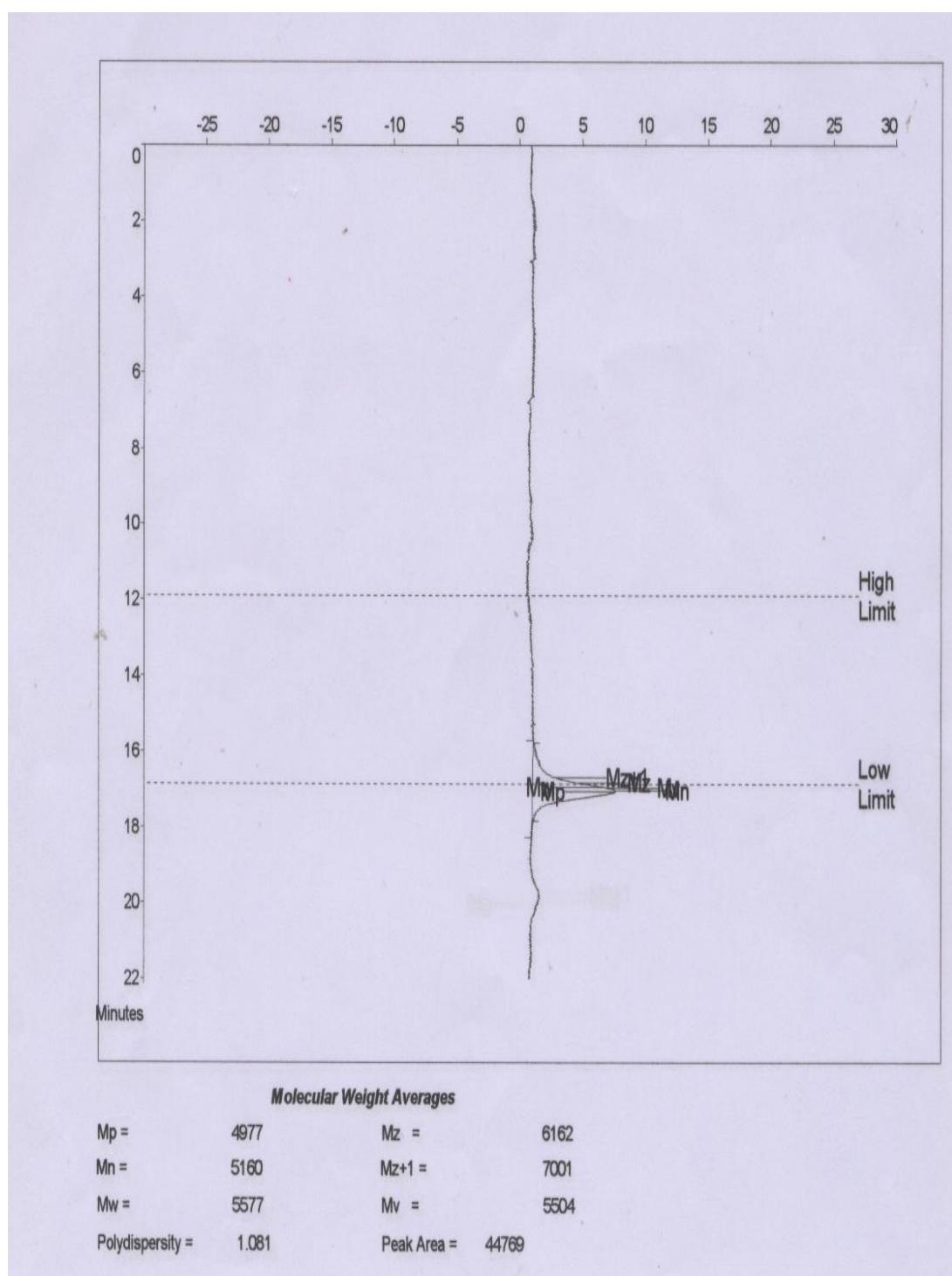
Table 35. Co-culture of *Stap. aureus* and *B. bifidum* used EPss produced by *W. cibaria* A2 as carbon sources.

Time (h)	Growth of <i>Stap. aureus</i> (Log CFU/ml)		
	<i>Stap. aureus + B. bifidum</i>	<i>Stap. aureus alone</i>	<i>Stap. aureus</i> (No C-source)
0	4.00 ± 0.00	4.00 ± 0.00	4.06 ± 0.04
12	6.44 ± 0.06	6.51 ± 0.05	6.35 ± 0.07
24	8.94 ± 0.03	8.21 ± 0.11	6.93 ± 0.15
48	7.93 ± 0.04	7.39 ± 0.70	7.24 ± 0.07
72	8.15 ± 0.21	7.65 ± 0.07	7.29 ± 0.01

ตารางที่ 36 การเลี้ยงร่วมกันระหว่าง *Sal. typhi* และ *B. bifidum* โดยใช้ EPss ที่ผลิตโดย *W. cibaria* A2 เป็นแหล่งคาร์บอน

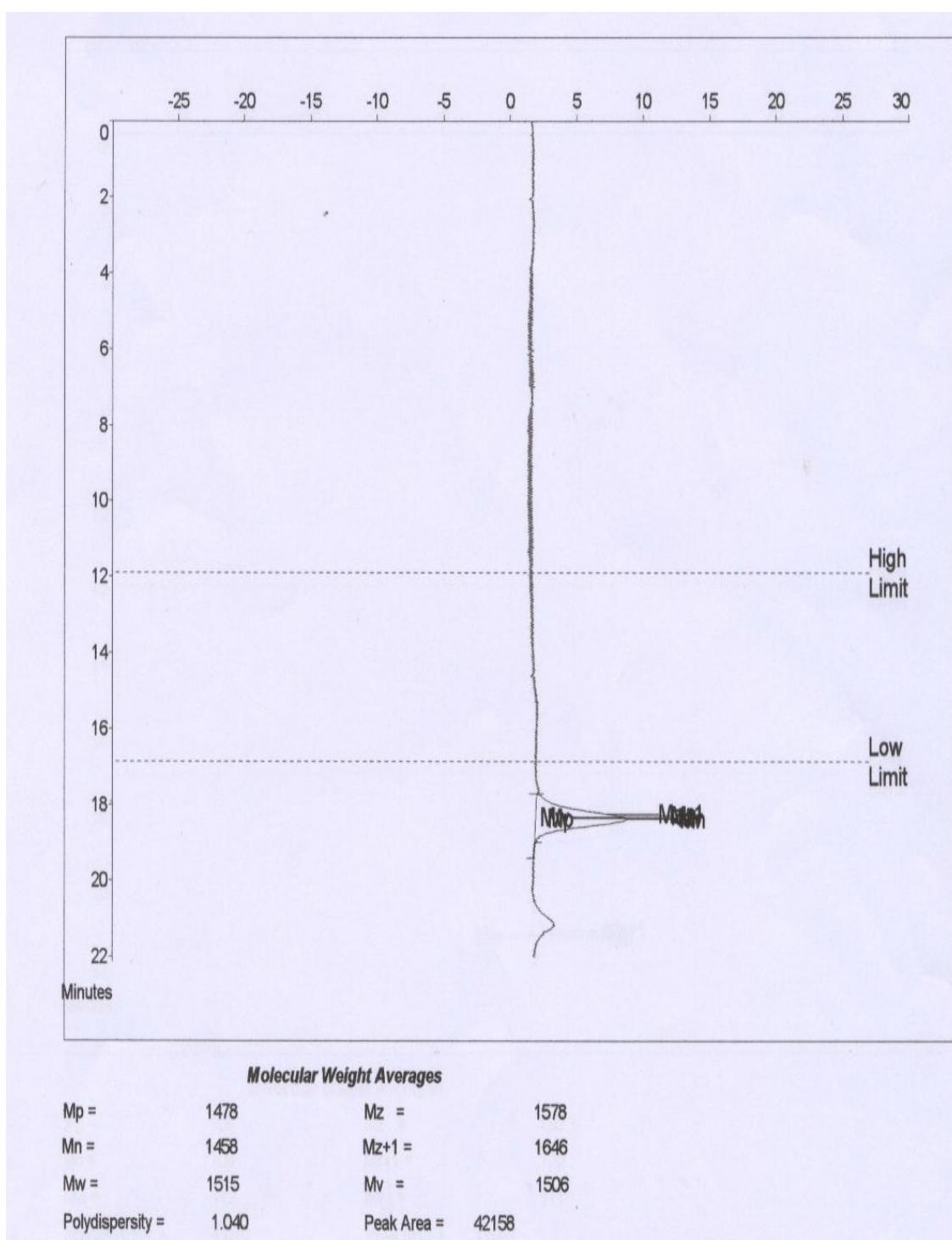
Table 36. Co-culture of *Sal. typhi* and *B. bifidum* used EPss produced by *W. cibaria* A2 as carbon sources.

Time (h)	Growth of <i>Sal. typhi</i> (Log CFU/ml)		
	<i>Sal. typhi + B. bifidum</i>	<i>Sal. typhi alone</i>	<i>Sal. typhi</i> (No C-source)
0	4.00 ± 0.00	4.00 ± 0.00	4.34 ± 0.06
12	6.39 ± 0.12	6.30 ± 0.00	6.39 ± 0.12
24	9.15 ± 0.04	7.71 ± 0.32	6.51 ± 0.05
48	7.59 ± 0.16	7.69 ± 0.12	6.40 ± 0.02
72	8.07 ± 0.83	7.52 ± 0.11	5.90 ± 0.13

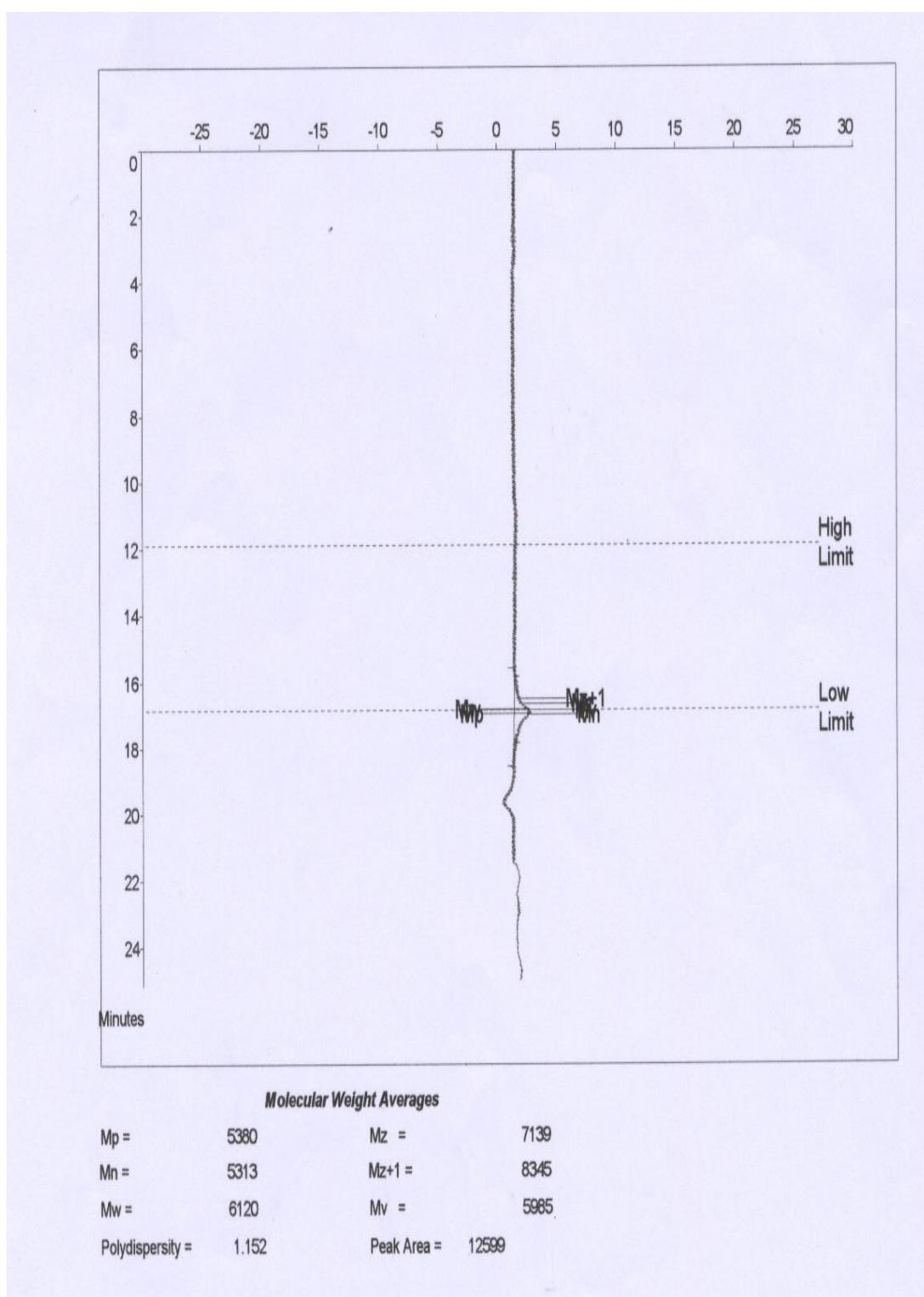
ภาพที่ 28 โครามาโทแกรมของ GPC แสดงน้ำหนักโมเลกุลของ ของ EPSs ที่ผลิตโดย *P. pentosaceus* 5S4

Figure 28. GPC chromatogram of EPSs produced by *P. pentosaceus* 5S4.

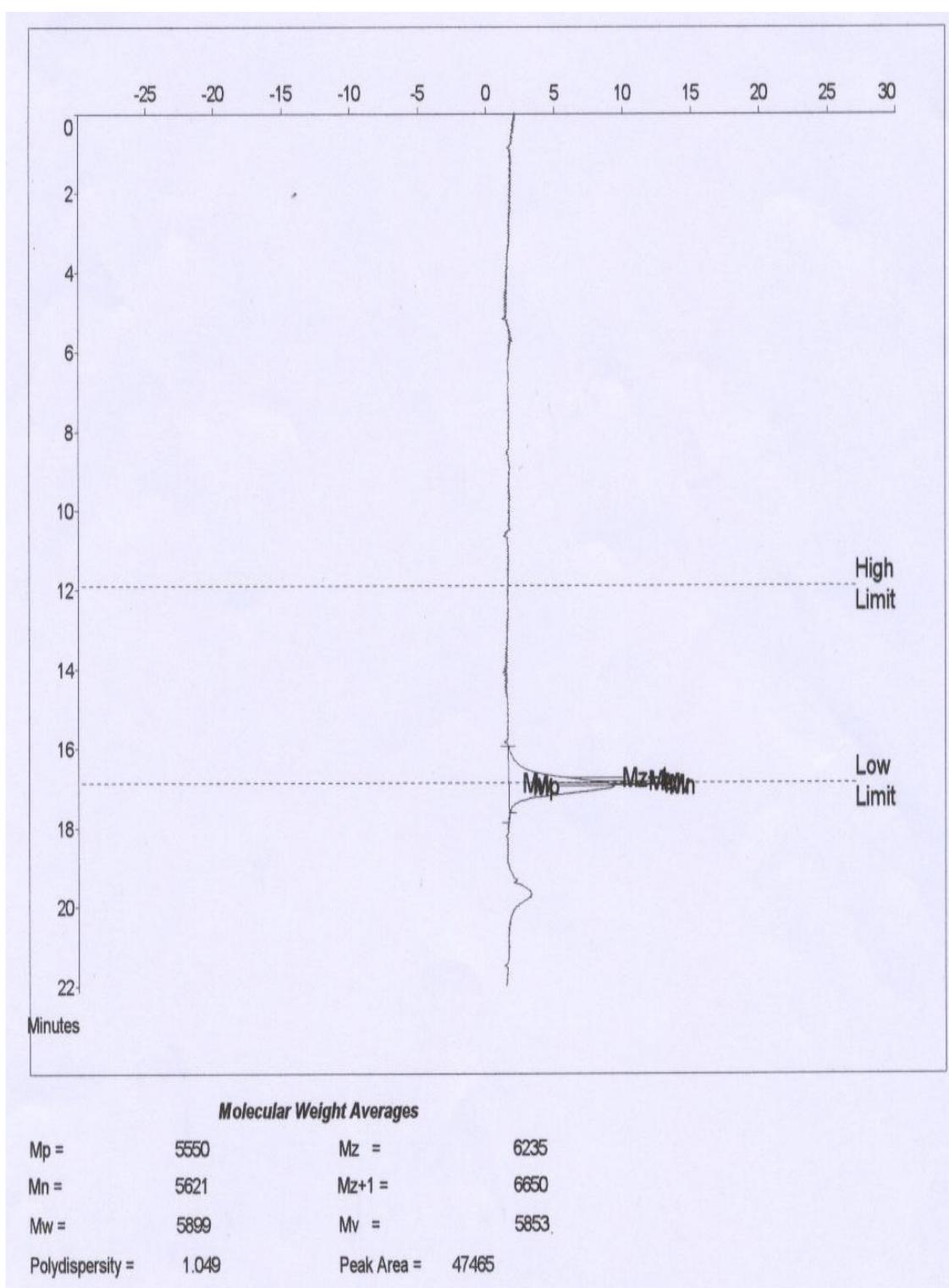
ภาพที่ 29 โกรมาโทแกรมของ GPC และน้ำหนักโมเลกุลของ ของ EPSs ที่ผลิตโดย *L. plantarum* A3

Figure 29. GPC chromatogram of EPSs produced by *L. plantarum* A3

ภาพที่ 30 โกรมาโทแกรมของ GPC แสดงน้ำหนักโมเลกุลของ ของ EPSs ที่ผลิตโดย *W. cibaria* A2

Figure 30. GPC chromatogram of EPSs produced by *W. cibaria* A2.

ภาพที่ 31 โกรมาโทแกรมของ GPC แสดงน้ำหนักโมเลกุลของ ของ EPSs ที่ผลิตโดย *W. confusa* A9

Figure 31. GPC chromatogram of EPSs produced by *W. confusa* A9.

ตารางที่ 37 ปริมาณน้ำตาลทั้งหมดและน้ำตาลรีดิวช์ของ EPSs เมื่อเปรียบเทียบกับน้ำตาลกลูโคส

Table 37. Total and reducing sugar content in EPSs equivalence with glucose.

Sources of EPSs	Total sugar (mg/g)	Reducing sugar (mg/g)
<i>W. cibaria</i> A2	932.5	1.95
<i>W. confusa</i> A9	507	1.92
<i>L. plantarum</i> A3	570	1.97
<i>P. pentosaceus</i> 5S4	695	1.74